

Šaltinis: Ūkininko patarėjus
 Publikacijos data: 2016-06-16, ketvirtadienis
 Puslapis: 13
 Plotas: 912 kv. cm
 Tiražas: 17500

Gaivinama sveikatos parkų idėja

Irma DUBOVIČIENĖ
 „UP“ korespondentė

Septynių hektarų ploto parkas – tai Vilniaus universiteto Vaikų **ligoninės** turtas ir gėris, tarnaujantis mažiesiems ligoniams ir jų šeimoms, **ligoninės** personalui. Neužveriami vartai ir vietos bendruomenei, nors gyventojai ir taip gamtos čia lepinami. Mat visai netoli prasideda Verkių regioninis parkas. Beržai, pušys prie **ligoninės** sodintos daugiau nei prieš 35 metus. Žalioji erdvė reikalauja nuolatinio išmanančio prižiūrėtojo. Maždaug prieš penkerius metus Vaikų **ligoninės** administracija nusprendė parką atgavinti, ir dabar kiekvienais metais čia įvyksta vis kažkas nors naujo.

Reabilitacijos skyriaus tęsinys

Paklaustas apie parką, vaikų **ligoninės** direktorius prof. dr. Juozas Raistenskis nudžiungia ir nesvarstydamas atideda visus kitus planus. Jis ne tik **ligoninės** vadovas, bet ir gydytojas reabilitologas, tai sričiai atsidėjęs visa siela. Apie vaikų reabilitaciją galėtų pasakoti valandų valandas.

Zingsniuojame kartu į Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos skyrių, tiksliau, vieną jo padalinį. Kitas padalinys yra Druskininkuose – tai vaikų sanatorija „Saulutė“. Druskininkų filiale nuolat gydoma apie 150 mažųjų pacientų, o **ligoninės** stacionaro skyriuje – apie 25, be to, 70 vaikų – ambulatoriškai. Vieni yra patyrę sunkias traumas, kitiems reabilitacija reikalinga po operacijų, įgimtų ar dėl ligos atsiradusių funkcijos sutrikimų.

Į akis krinta jauki aplinka, jauna specialistų komanda, vadovaujama skyriaus vedėjo Dariaus Sinkevičiaus. Amžius neturėtų apgauti – specialistai yra stažavęsi užsienyje. Visas skyrius modernizuotas pagal aukščiausius pasaulio standartus.

Užsukame į hidroterapijos, kineziterapijos, ergoterapijos, kitus kabinetus, aprūpintus visa

Atgimusiame parke – vaikų **ligoninės** vadovas prof. dr. Juozas Raistenskis ir ekologas Antanas Stackevičius.

šiuolaikine įranga. Antai ergoterapijos kabinete, kur lankosi pacientai su judėjimo negalia, kiekvienam pagal amžių ir sutrikimo pobūdį pasiūlomas individualus užsiėmimų planas. Štai cerebrinio paralyžiaus kaustomas septyniolikametis lavina pirštų judesius – susikaupęs dėlioja spalvingas kaladėles. Su mama ateina perpus jaunesnis vaikas su įgimta galūnių deformacija. Berniukui buvo atlikta chirurginė operacija, šiandien jis mokysis pats prautis, valytis dantukus. Judesių sutrikimų turintiems vaikams daiktai ypatingo dizaino, pritaikyti. Šiame kabinete mokomasi ir valgio ruošos.

O štai ir durys į parką, kuris yra reabilitacijos programos dalis, padeda pacientus rengti savarankiškam gyvenimui. Juk turintieji judėjimo funkcijos sutrikimų neprivalo išsitaipą būti priklausomi nuo artimųjų.

Nuo lengvesnių prie sunkesnių užduočių

Vasaros pradžia, pats gamtos gražumas. Jusles paliečia malonūs kvapai ir garsai. Akis džiugina išpuoselėta aplinka. Lygūs kaip sviestas trinkeliai takai, tarp medžių dunksanti mažoji architektūra – įvairių pasakų veikėjai.

Takeliai ne atsitiktinai tokie lygūs, ir jų išdėstymas yra neatsitiktinis. Yra mažasis ir

didysis ratai. Tai modelis įprastos aplinkos, prie kurios reikia prisitaikyti atsidūrus neįgaliojo vežimėlyje. Paprastai lydi ergoterapeutas, labai svarbūs reabilitacijos periodu šeimos nariai. Neretai talkina apmokyti savanoriai.

„Aiškinama viskas. Kartais sudaromos dirbtinės kliūtys, kokios pasitaiko gyvenime. Kad nesutrikėtų, nesigėdytų paprašyti žmogaus pagalbos įlipti į autobusą ar laiptą įveikti“, – parke vykstančių užsiėmimų prasmę aiškina prof. dr. J. Raistenskis.

Išmokus įveikti mažąjį ratą parke, užduotys sunkėja – padedant personalui su vežimėliu keliaujama į parduotuvę, autobusų stotelę. Diegiamas pasitikėjimas savimi, tikėjimas, kad gali rasti gyvenime sau vietą, nebūti našta kitiems. Įmanoma viskas – studijuoti, tegul ir nuotoliniu būdu, įgyti profesiją. Jaunam žmogui parodomi keliai, kaip galima susirasti bendraminčių, sportuoti – tai reabilitacija su socialine integracija. Pacientai mokomi jaustis visuomenės, bendruomenės dalimi.

Parko šeimnininkas ekologas

Parką mažiesiems kadaise sodino agronomas Silvestras Bičkus, o naujam gyvenimui jį prikėlė ir puoselėja ekologas Antanas Stackevičius. Prieš tai

jis daug metų miesto savivaldybėje rūpinosi aplinkotvarka bei rekreacija, yra tikras žaliųjų erdvių gerbėjas.

A. Stackevičių galima sutikti visuose renginiuose ir mugėse, susijusiose su aplinkotvarka, neaplenkiant ir Dotnuvoje vykstančios „Agrovizijos“. Žaliąjam aparui šis žmogus skiria ir laisvalaikį. Vadovauja draugijai „Žaliuojanti Vilnija“, kuri vienija miškininkus, botanikus bei apželdintojus, gyvuoja jau septyniolika metų. Svarbi draugijos veiklos dalis – pažintinės, akiraty plečiančios ekskursijos į Europos botanikos sodus, arborėtumus, kitus įdomius gamtos objektus.

Kai Vaikų **ligoninės** direktorius pasiūlė ateiti dirbti parko etato ekologu, aplinkotvarkos srities specialistas ilgai nesvarstęs sutiko.

Su administracija aptarus planus, užvirė darbai. Pašalinius menkaverčius krūmus, pradėti tiesti takai. Eilėmis sodintų medžių grupes papildė kelių įmonių padovanotos magnolijos, sakuros, kadagai. Siekiant parką papuošti mažąja architektūra, pradėti rengti skulptorių plenerai.

Tarp skulptūrų autorių – ir chirurgas

Dabar parką puošia apie keturios dešimtys skulptūrų. Jos buvo sukurtos per penkis vasaras – penkis plenerus.

Ypatingas yra tautodailininko, medžio drožėjo, vaikų chirurgo Vidmanto Kviklio darbas, skirtas Kristijono Donelaičio 300-osioms gimimo metinėms. Tai progai parinktas ir ypatingas ažuolas – 300 metų amžiaus, trijų metrų aukščio.

A. Stackevičius mintinai prisimena bene visų skulptūrų autorius. Praeidamas vardija – štai Svajūno Rinkevičiaus darbas, štai Edmundo Brogos, Prano Petronio, Vlodo Gaidžio...

Atsidėkodama už parkui sukurtas skulptūras **ligoninės** administracija plenerų dalyviams dovanojo keliones – į Naisių Baltų skulptūrų parką, į prie Punkso Petro Lukoševičiaus įkurtą Jotvingių ir prūsų gyvenvietę, Ipolito Užkurnio muziejų bei kitus įdomius objektus.

Ekologas atkreipia dėmesį, kad parko skulptūros pagamintos iš malkinio ažuolo, netinkamo lentoms ir kitiems gaminiams. Žaliavos kūrėjams parūpino miškų urėdijos: Vilniaus, Trakų, o šiemet – Alytaus.

Mat atėjo metas pažadinti reabilitacijos skyriaus padalinio Druskininkuose aplinką. Šią vasarą čia rengiamas pleneras, į kurį susirinkę drožėjai kurs skulptūras pagal Justino Marcinkevičiaus „Grybų karą“. Plenero metu sukurti darbai papuoš brandaus pušyno parką prie „Saulutės“.

Kasmet kažkas naujo

„Gėlės, kraštovaizdis, mažoji architektūra padeda gyti, turi teigiamą psichologinį poveikį, aplinka vaiką greičiau reabilituoja“, – sako ekologas A. Stackevičius, kiekvienais metais įgyvendinantis naujus sumanymus.

Šios vasaros pradžioje Vaikų **ligoninės** parke pasodintas rožynas. Čia atsirado vabzdžių namai – „viešbutis“. Jis užpildytas įvairių vabzdžiams veistis bei žiemoi tinkamu užpildu – žieve, kankorėžiais, nendrėmis, kaladėlėmis, kempine.

Čia turėtų apsigyventi boružės, vorai, drugelių lėliukės, kamanišai bei kiti naudingieji vabzdžiai, kuriems nėra sąlygų veistis sukultūrintoje aplinkoje, nes nėra uokšinių plyšių, išskertami sausuoliai, surenkamos šakos.

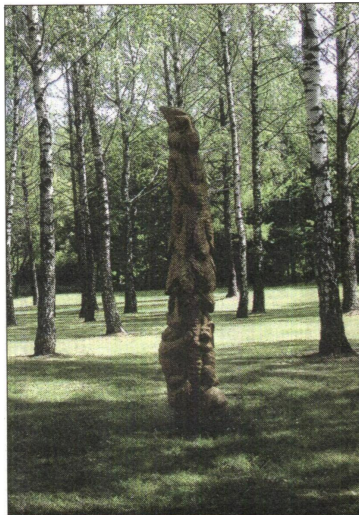
Vabzdžių turtingesnė aplinka – sveikesnė pačiam parkui, savo ruožtu didina ir kitų rūšių įvairovę. Dabar ekologas čia yra suskaičiavęs apie 30 rūšių paukščių, gyvena voveračių pora.

Vabzdžių viešbučio idėja A. Stackevičius sako nusižiūrėjęs iš Žagarės regioninio parko, ten pastatytas pirmasis Lietuvos toks statinys. Apskritai užsienyje vabzdžių namai jau ganėtinai paplitę parkuose, botanikos soduose, privačiose valdose. Jie įrengiami siekiant apsaugoti biologinę įvairovę, kuri nyksta dėl žmogaus veiklos, o kartu tai yra edukacinė priemonė, padeda susipažinti su vabzdžių gyvenimu. Ekologas įsitikinęs, kad nesunkiai sumeistrąjami tokie statiniai turėtų paplisti ir Lietuvoje.

Autorės nuotraukos

Aplinką puošiančios skulptūros buvo sukurtos per vasaros plenerus.

Šių metų naujiena – vabzdžių namai.